Utbildningsinspektion i obligatoriska särskolan, gymnasiesärskolan samt vuxenutbildning för utvecklingsstörda

Innehåll

Inledning 1
Underlag 1
Beskrivning av skolan/verksamheten 2
Sammanfattande bedömning 2
Bedömning av resultaten 4
Bedömning av genomförandet 5
Bedömning av förutsättningarna 9

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt verksamheterna den 4–7 april, 2–5 maj, 17–19 maj samt den 29 september 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanerna och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/ Inspektion).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Halmstads kommun och ovanstående verksamheter**,** dels den information som samlats in under besöken. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I verksamheterna intervjuades rektorer, representanter för elever, personal och föräldrar. Inspektörerna besökte lektioner i de olika verksamheterna. Även andra iakttagelser i skolmiljöerna och studier av dokument som finns på skolorna utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorerna har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan/verksamheten

Skolan/verksamheten	Antal barn/elever/studerande
Grundskola	22
Obligatorisk särskola	132
Gymnasiesärskola	78
Vuxenutbildning för utvecklingsstörda	63

Den obligatoriska särskolan i Halmstad finns placerad på Slottsjordskolan, Östergårdsskolan och Andersbergsskolan. Dessutom finns individintegrerade särskoleelever på flertalet grundskolor i kommunen.

Det finns särskilda undervisningsgrupper som kallas samverkansklasser placerade på Blekingegatan, Lummerskolan och Klockargårdskolan. Eleverna som går på dessa ”skolor” är elever som har behov av särskilt stöd och där den så kallade hemskolan inte förmått att ge eleven den undervisning och de stödåtgärder som behövs. De särskilda undervisningsgrupperna inspekterades i anslutning till den obligatoriska särskolan.

Gymnasiesärskolans verksamhet finns vid Kattegattgymnasiet och Sturegymnasiet. På Sturegymnasiet erbjuds två nationella program, estetiska programmet samt hotell- och restaurangprogrammet. På Kattegattgymnasiet erbjuds två specialutformade program, teknik-dataprogrammet och fastighet- och anläggningsprogrammet samt två individuella program med estetisk profil respektive profil sinnesutveckling.

Vuxenutbildningen för utvecklingsstörda, särvux, finns inom organisationen för komvux i Halmstad.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid verksamheterna och av hur väl verksamheterna uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanerna och övriga skolförfattningar.

Kommunens särskoleverksamhet präglas av varierade arbetssätt och en stark betoning på kunskapsuppdraget. Välutbildad personal ger också en bra grund för en god pedagogisk verksamhet. Arbetet med att identifiera stödbehov och upprätta åtgärdsprogram bör dock förbättras inom den obligatoriska särskolan. Särvux måste se över kursinnehåll och tidsomfattning för att ge de studerande möjlighet att nå utbildningsmålen. Elever i obligatoriska särskolan och gymnasiesärskolan skall också ges den tillgång till olika utbildningsinslag som föreskrivs i förordningarna.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Återrapportering till styrelsen för skolan sker inte då rektorn på delegation fattat beslut om mottagande i särskolan och om placering träningsskolan respektive grundsärskolan (6 kap. 35 § kommunallagen).
- Det är inte tydligt vem som är rektor för en enskild elev i obligatoriska särskolan och i de så kallade samverkansklasserna (2 kap. 2 § skollagen).
- Individintegrerade elever får inte den garanterade undervisningstiden tillgodosedd och erbjuds inte heller ett tionde skolår (6 kap. 3 a § skollagen samt bil 1 särskoleförordningen).
- Den obligatoriska särskolan har ingen arbetsplan (2 kap. 12 § särskoleförordningen).
- Som individuellt val i gymnasiesärskolan erbjuds inte de kurser som förekommer på ett nationellt program i kommunen (5 kap. 3 § gymnasiesärskoleförordningen).
- Kvalitetsarbetet och kvalitetsredovisningen i gymnasiesärskolan samt kvalitetsredovisningarna i obligatoriska särskolan uppfyller inte förordningens krav (3–4 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet).
- Behovet av svenska som andraspråk utreds inte inom obligatoriska särskolan och i de så kallade samverkansklasserna (2 kap. 15 § grundskoleförordningen).
- Elever mottagna i särskolan erbjuds inte alltid gymnasiesärskola när skolplikten upphör (6 kap. 7 § skollagen).
- Elever inom gymnasiesärskolan erbjuds inte arbetsplatsförlagd utbildning i tillräcklig omfattning (5 kap. 9 § gymnasiesärskoleförordningen).
- Särvux organiseras inte så att eleverna kan nå utbildningsmålen. Detta gäller både avseende kursernas uppläggning och den tidsomfattning som erbjuds eleverna (12 kap. 1 § skollagen).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser i de inspekterade verksamheterna inom följande områden.

- Träningsskolans elever bör i högre utsträckning erbjudas praktikplatser.
- Innehållet i elevens val i obligatoriska särskolan bör ses över.
- Elevernas delaktighet och inflytande över utbildningen bör stärkas i gymnasiesärskolan.
- Arbetet med övergången mellan obligatoriska särskolan och gymnasiesärskolan bör förbättras för att säkerställa kontinuiteten i elevernas lärande.
- Arbetet för att garantera en rättvis och likvärdig betygssättning bör förbättras.
- Lärare med gymnasielärarutbildning bör finnas i gymnasiesärskolan för att garantera nivån på utbildningen.
- Samlade resultatbedömningar bör göras i samtliga verksamheter.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanerna, de nationella kursplanerna och programmålen.

Obligatoriska särskolan och de så kallade samverkansklasserna

I obligatoriska särskolan och i de så kallade samverkansklasserna är kunskapsuppdraget starkt betonat. Obligatoriska särskolan har emellertid inte presenterat någon sammanställning av kunskapsresultaten.

Vid intervjuer framkommer att det överlag råder ett gott och öppet klimat. På Lummerskolan förekommer emellertid stundtals våld och hot. Detta hanteras väl av personalen. Rektorn menar att ett skäl till detta är att verksamheten ligger avskilt. Det finns enligt rektorn skäl att låta eleverna vara i en miljö utan för många kontakter med andra ungdomar. Inkluderingstanken är annars uttalad i Halmstads kommun.

Inom grundskolan finns 27 individintegrerade elever som är mottagna i obligatoriska särskolan. Dessa elever är väl mottagna i de grundskoleklasser där de går. De fasta grupper med elever mottagna i särskolan som finns ute på de tre skolorna är emellertid ofta lokalmässigt isolerade. Det pågår dock ett arbete för att skapa lokalmässigt bättre förutsättningar för inkludering. Vidare skapas nu arbetslag i grundskolan där personal från särskolan ingår. Också avseende de så kallade samverkansklasserna är möjligheterna till inkludering goda. Det görs inga systematiska och kontinuerliga föräldra- och elevutvärderingar, varför en övergripande resultatbild för särskolan och de så kallade samverkansklasserna saknas avseende normer och värden.

Gymnasiesärskolan och särvux

Av de tolv elever som avslutade gymnasiesärskolan 2005 gick nio ut med slutbetyg och tre gick ut med samlat betygsdokument/intyg. De elever som lämnar gymnasiesärskolan har ofta svårt att få en anställning. Detta gäller i synnerhet eleverna som gått det individuella programmet. De flesta går ut i daglig verksamhet, men särskilt elever från det specialutformade programmet fastighet och anläggning får ibland anställningar utan lönebidrag. Inspektörerna bedömer att kunskapsresultaten är goda

På Sturegymnasiet och på Kattegattgymnasiet råder ett gott och öppet klimat. Intervjuade elever säger sig trivas och menar att det är sällsynt med kränkningar. De upplever skolmiljön som trygg och säger att de känner sig accepterade på sina skolor. På gymnasieskolorna i Halmstad genomförs varje år en enkätundersökning kring trygghet och arbetsmiljö. I undersökningen deltar inte gymnasiesärskolan och det saknas därmed verktyg för att ge en övergripande resultatbild av normer och värden på gymnasiesärskolan. Inspektörerna bedömer att skolmiljön är trygg, men att det saknas resultatredovisning avseende normer och värden på gymnasiesärskolan.

Särvux redovisar inga betyg och inga övriga resultatbedömningar.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att skolmiljön på gymnasiesärskolan är trygg, men att det saknas resultatredovisning avseende normer och värden. Kunskapsresultaten är goda.

Inspektörerna bedömer att klimatet är gott och att eleverna trivs i den obligatoriska särskolan och i de så kallade samverkansklasserna. Det saknas en övergripande resultatbild avseende normer och värden. Det saknas resultatredovisning från särskolan avseende kunskapsresultaten.

Särvux redovisar inga resultat.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Obligatoriska särskolan och de så kallade samverkansklasserna

Elever från särskolan ingår i de råd som finns på Slottsjordsskolan. Elevernas inflytande och delaktighet varierar stort, mycket beroende på de förutsättningar som eleverna har. Efter förmåga har de möjlighet att påverka både innehåll och arbetsformer.

Skolans föräldrakontakter är goda och täta. En levande diskussion pågår för att anpassa verksamheten och informera föräldrarna om vilka möjligheter som finns

Från och med den 1 april 2006 skall varje verksamhet ha en likabehandlingsplan enligt lagen (SFS 2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Planen skall syfta till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. I planen skall planerade åtgärder redovisas. Planen skall årligen följas upp och ses över. Inspektörerna vill påpeka vikten av att likabehandlingsplaner upprättas för samtliga verksamheter.

Gymnasiesärskolan

Gymnasiesärskolans elever finns representerade i elevråden på Kattegattgymnasiet och Sturegymnasiet. På Kattegattgymnasiet genomförs klassråd varje vecka liksom på det estetiska programmet på Sturegymnasiet. I övrigt fungerar det mer sporadiskt. Intervjuade elever menar att de har ett visst inflytande över sitt lärande och att detta är störst i de estetiska ämnena. I övrigt gör lärarna planeringen och det är upp till varje lärare att arbeta med elevernas delaktighet och inflytande över innehåll och arbetsformer i undervisningen. Inspektörerna bedömer att elevernas delaktighet och inflytande över utbildningen bör stärkas.

Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen

Obligatoriska särskolan och de så kallade samverkansklasserna

För genomförandet av de fastställda målen för utbildningen skall det finnas en arbetsplan. Särskolan har ingen arbetsplan. Inspektörerna bedömer att en arbetsplan skall upprättas.

Det pedagogiska arbetet är varierat och kunskapsuppdraget är starkt betonat. Ofta prioriteras omsorgen framför kunskapsuppdraget i särskoleverksamhet, men i den obligatoriska särskolan i Halmstad är det mycket tydligt att de två delarna går hand i hand och att rektorn är tydlig med detta. Inspektörerna bedömer att det pedagogiska arbetet håller god kvalitet.

Gymnasiesärskolan

De specialutformade och individuella programmen innefattar enbart nationella kurser. Scheman och studieplanering utgår från elevernas möjligheter att tillgodogöra sig undervisningen. Inspektörerna bedömer att verksamheten är av god pedagogisk kvalitet.

Särvux

Särvux bedrivs av Komvux Halmstad på alla nivåer men huvuddelen av de studerande läser på en nivå som motsvarar träningsskola eller grundsärskola. Verksamheten är inte kursutformad utan bygger på att moment ur olika kurser plockas samman efter den studerandes behov. Hela nationella kurser genomförs mycket sällan och någon betygssättning av kurser kan därför inte ske. (Se vidare under avsnittet Bedömning av förutsättningarna.)

Individanpassning, individuell studieplanering och stöd

Obligatoriska särskolan och de så kallade samverkansklasserna

Särskilt stöd skall ges till elever med behov av specialpedagogiska insatser. Sådant stöd skall ges inom den klass eller grupp som eleven tillhör eller i en specialklass. Rektorn skall besluta om särskilt stöd och se till att ett åtgärdsprogram utarbetas.

Särskolan och de så kallade samverkansklasserna arbetar med hög grad av variation beroende på elevernas olika förutsättningar. Elever i behov av stöd anses få detta genom att de är mottagna i skolformen. Eleverna har individuella utvecklingsplaner, men inspektörerna vill betona att det är skillnad mellan åtgärdsprogram och individuella utvecklingsplaner. Åtgärdsprogram skall upprättas för en elev som är i behov av särskilda stödåtgärder, medan en individuell utvecklingsplan tar fasta på elevens förutsättningar och kunskapsnivå och sätter upp nya framåtsyftande mål. Inspektörerna vill påpeka att det är rektorns ansvar att fatta beslut om särskilt stöd när en elev behöver det och att se till att åtgärdsprogram upprättas för alla elever i behov av särskilda stödinsatser. Individuella utvecklingsplaner kan inte ersätta åtgärdsprogram.

I träningsskolan skall den fördelningsbara tiden i timplanen också innehålla praktisk arbetslivsorientering. Detta är svagt tillgodosett och inspektörerna bedömer att skolan bör se över hur den fördelningsbara tiden i timplanen för träningsskolan används, så att också praktisk arbetslivsorientering blir en del i utbildningen.

Gymnasiesärskolan

Elever i behov av särskilda stödinsatser får detta tillgodosett inom ramen för gruppen. Lärarna har god kännedom om eleverna och strävar efter en hög grad av individanpassning. Lärarna och rektorn menar att den stora spridningen vad gäller kunskapsnivå är ett problem som blivit allt tydligare. Många elever har varit individintegrerade i grundskolan och inte alltid accepterat att de varit inskrivna i särskolan. När de kommer till gymnasiesärskolan accentueras problemen och en inskolningsperiod behövs för att elever och föräldrar skall acceptera och förstå vinsterna med gymnasiesärskolan. Integrering i gymnasieskolan sker bara undantagsvis. Den stora spännvidden i kunskapsnivå innebär likaså svårigheter att möta eleverna där de är och ge alla elever utmaningar i lärandet. Inspektörerna bedömer att gymnasiesärskolan med god kvalitet klarar att individanpassa undervisningen.

Vid övergången från den obligatoriska särskolan till gymnasiesärskolan brister det i informationen. Detta gäller i synnerhet de elever som varit individintegrerade i grundskolan. Vidare saknar en stor andel av eleverna aktuell utredningar, vilket gör övergången än svårare. Inspektörerna bedömer att arbetet med övergången mellan obligatorisk särskola och gymnasiesärskola bör stärkas för att garantera kontinuitet i lärandet.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

Obligatoriska särskolan och de så kallade samverkansklasserna

Utvecklingssamtal genomförs regelbundet minst en gång per termin och den löpande kontakten med föräldrarna för att ge information om elevernas kunskapsutveckling är god.

De så kallade samverkansklasserna samverkar med Laholms och Markaryds kommuner kring bedömning och betygssättning. I särskolan sker ingen samverkan kring bedömning och betygssättning, vilket till stor del beror på att mycket få elever begär betyg. Inspektörerna bedömer att arbetet för att garantera en rättvis och likvärdig betygssättning bör utvecklas även om inte betyg utfärdas i så stor omfattning.

Gymnasiesärskolan

Utvecklingssamtal genomförs regelbundet minst en gång per termin och kontakten med föräldrarna är god.

Betygssättningen sker ofta med stöd av arbetslaget. Däremot finns ingen organiserad samverkan mellan gymnasiesärskolans lärare på Sturegymnasiet och Kattegattgymnasiet. Rektorn uttrycker vid intervju att hon ser att det finns ett sådant behov, men som nytillträdd har hon ännu inte det helhetsgrepp som krävs och har inte heller hunnit vidta de åtgärder som hon anser behövs. Inspektörerna bedömer att arbetet för att garantera en rättvis och likvärdig betygssättning bör förbättras.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Obligatoriska särskolan och de så kallade samverkansklasserna

Varje skola skall årligen upprätta en kvalitetsredovisning. Kvalitetsredovisningen skall innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för

ökad måluppfyllelse. Kvalitetsredovisningen skall utarbetas under medverkan av personal och elever.

Det finns en kvalitetsredovisning för obligatoriska särskolan. Personalen har inte varit delaktig i upprättandet och kvalitetsredovisningen fyller inte heller i övrigt de krav som finns i förordningen vad avser bedömning av måluppfyllelse och redogörelse för åtgärder för att öka måluppfyllelsen. Inspektörerna bedömer att särskolan skall upprätta en kvalitetsredovisning i enlighet med kraven i förordningen.

Gymnasiesärskolan

Den enkätundersökning som genomförs i kommunens gymnasieskolor omfattar inte eleverna i gymnasiesärskolan. Inte heller i övrigt kan gymnasiesärskolan uppvisa ett fungerande kvalitetsarbete.

Kattegattgymnasiets kvalitetsredovisning innehåller i begränsad omfattning information om gymnasiesärskolan. För Sturegymnasiets gymnasiesärskola finns en separat kvalitetsredovisning som enligt rektorn varit avsedd att ingå i Sturegymnasiets redovisning. Denna separata del innehåller emellertid ingen bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen förverkligats eller vilka åtgärder som skall vidtas för förbättrad måluppfyllelse.

Inspektörerna bedömer att kvalitetsarbetet måste stärkas och att en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav skall upprättas.

Ledning och kommunikation

Obligatoriska särskolan och de så kallade samverkansklasserna

Enligt skollagen skall det för ledningen av skolan finnas rektorer. Enligt lagens förarbeten skall varje elev ha en tydligt utpekad tjänsteman som sin rektor. I rektors uppdrag ingår bland annat att ansvara för kvalitetsarbetet och att besluta om arbetsplanen.

Rektorn för obligatoriska särskolan ansvarar för hela särskoleverksamheten i Halmstads kommun bortsett från elevansvaret för de elever som är individintegrerade i grundskolan. Där är det emellertid inte tydligt vem som är elevens rektor. Ansvaret förefaller vara delat. Även när det gäller de så kallade samverkansklasserna är organisationen oklar. Rektorn för samverkansklasserna är rektor för verksamheten och i praktiken också för samtliga elever som går där. Däremot skriver rektorn för elevens hemskola under elevens slutbetyg. Detta oklara och dubbla ansvarsförhållande innebär vidare att det också när det gäller upprättande av arbetsplan och kvalitetsredovisning för verksamheten inte är klart på vem ansvaret vilar. Inspektörerna bedömer att det tydligt skall framgå vem som är rektor för skolan och för en enskild elev.

Beslut om placering i särskild undervisningsgrupp (så kallad samverkansklass) och beslut om anpassad studiegång är delegerat till rektorn för de så kallade samverkansklasserna och återrapporteras till styrelsen för särskolan. Mottagande i särskolan liksom placeringen i träningsskola respektive grundsärskola är delegerat till rektorn för obligatoriska särskolan. Rektorn fattar beslut om mottagande och placering, men detta återrapporteras inte till styrelsen för särskolan. Efter beslut placeras eleverna i A- B- eller C-grupp, där gränsen mellan grundsärskola och träningsskola är flytande. Inspektörerna bedömer att beslut om mottagande i särskolan och placering skall återrapporteras till styrelsen för särskolan.

Gymnasiesärskolan

Rektorn för gymnasiesärskolan i Halmstad är nytillträdd. Hon är utbildad gymnasielärare och genomgår för närvarande den statliga rektorsutbildningen. Hon ingår både i Sturegymnasiets och Kattegattgymnasiets ledningsgrupper.

Intervjuade lärare uttrycker uppskattning över att det nu blivit en tydlighet i ledningsorganisationen och menar att rektorsbytena tidigare påverkat verksamheten negativt. Rektorn besöker ofta verksamheten i de två skolorna och håller sig väl förtrogen med den dagliga verksamheten. Hon är också väl känd bland eleverna. Inspektörerna bedömer att rektorn är förtrogen med den dagliga verksamheten i gymnasiesärskolan.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att elevernas delaktighet och inflytande över utbildningen bör stärkas inom gymnasiesärskolan. Det pedagogiska arbetet i obligatoriska särskolan, de så kallade samverkansklasserna och gymnasiesärskolan är av god kvalitet, men arbetet med övergången mellan obligatorisk särskola och gymnasiesärskola bör stärkas för att säkerställa kontinuiteten i elevernas lärande. Arbetet för att garantera en rättvis och likvärdig betygssättning bör förbättras.

Inspektörerna vill påpeka att det är rektorns ansvar att fatta beslut om särskilt stöd när en elev behöver det och att se till att åtgärdsprogram upprättas för alla elever i behov av stöd. Individuella utvecklingsplaner kan inte ersätta åtgärdsprogram.

Individanpassningen är god i gymnasiesärskolan. Elever i träningsskolan bör få fler möjligheter till praktisk arbetslivsorientering. Kvalitetsredovisningar som uppfyller förordningens krav skall upprättas för samtliga verksamheter och obligatoriska särskolan skall upprätta en arbetsplan. Det skall vara tydligt vem som är rektor för varje enskild elev. Beslut som är fattade på delegation skall återrapporteras till styrelsen.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Obligatoriska särskolan och de så kallade samverkansklasserna

Kommunens särskoleverksamhet präglas av en välutbildad och kompetent lärarkår. Detta ger goda förutsättningar för en god pedagogisk verksamhet.

Timplanen för elever mottagna i särskolan omfattar fler undervisningstimmar än timplanen för grundskolan. Detta gäller i synnerhet de estetiskt praktiska ämnena. Vidare skall eleverna erbjudas ett tionde skolår.

Elever mottagna i särskolan som är individintegrerade i grundskolan får inte sin garanterade undervisning tillgodosedd. Beslut fattas inte av rektor för särskolan om avvikelser från särskolans timplan. Eleverna erbjuds inte heller ett tionde skolår. Inspektörerna bedömer att eleverna skall erbjudas den garanterade undervisningstiden och ett tionde skolår.

Undervisningen i elevens val syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. I de så kallade samverkansklasserna liksom i obligatoriska särskolan är detta svagt utvecklat. Valmöjligheterna är få och innehållet kan skifta från gång till gång. Inspektörerna bedömer att innehållet i elevens val bör ses över.

Det finns inom de så kallade samverksansklasserna och obligatoriska särskolan inga rutiner för att identifiera elever i behov av undervisning i svenska som andraspråk. Inspektörerna bedömer att behovet av undervisning i svenska som andraspråk skall utredas och anordnas för elever i behov av detta.

Gymnasiesärskolan

De lärare som undervisar på gymnasiesärskolan är utbildade speciallärare, men har inte gymnasielärarutbildning i botten. Inspektörerna bedömer att lärare med gymnasielärarutbildning bör finnas i personalgruppen för att garantera nivån på utbildningen.

Som individuellt val skal eleverna erbjudas varje kurs som förekommer på ett nationellt program i kommunen. Gymnasiesärskolan i Halmstad erbjuder två nationella program, estetiska programmet och hotell- och restaurangprogrammet. Inom det individuella valet i gymnasiesärskolan erbjuds ett magert utbud av kurser. Vid inspektionstillfället erbjöds endast estetiska kurser. Inspektörerna bedömer att det individuella valet skall erbjuda varje kurs som förekommer på ett nationellt program i kommunen.

Den arbetsplatsförlagda utbildningen (APU) inom gymnasiesärskolan skall uppgå till minst 22 veckor. Många elever får en betydligt kortare APU. Rektorn uppger att man når upp till cirka tio veckor. Inspektörerna bedömer att den arbetsplatsförlagda utbildningen skall uppgå till minst 22 veckor.

Sex elever mottagna i särskolan i Halmstad är inte längre skolpliktiga, men erbjuds inte gymnasiesärskola utan finns kvar inom obligatoriska särskolans organisation och erbjuds inte någon utveckling i lärandet. Inspektörerna bedömer att elever mottagna i särskolan som inte är skolpliktiga skall erbjudas gymnasiesärskola

Särvux

De studerande deltar i genomsnitt 1,2 timmar per vecka i verksamheten och har i flera fall genomgått gymnasiesärskola med godkända betyg. Inspektörerna bedömer att den verksamhet som bedrivs är av god pedagogisk kvalitet men att den inte uppfyller skollagens syfte att ge kunskaper och färdigheter motsvarande den obligatoriska särskolan och nationella eller specialutformade program i gymnasiesärskolan. Inspektörerna bedömer att verksamheten måste se över hur särvux organiseras både avseende kursernas uppläggning och avseende vilken tidsomfattning som erbjuds de studerande i syfte att nå utbildningsmålen.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att verksamheterna har en kompetent och välutbildad lärarkår. Gymnasiesärskolans personalgrupp bör emellertid förstärkas med lärare med gymnasielärarutbildning för att garantera nivån på utbildningen. Elevernas valmöjligheter bör vidare stärkas såväl inom elevens val i obligatoriska särskolans som inom gymnasiesärskolans individuella val.

Elever som är mottagna i särskolan och är integrerade i grundskolan skall erbjudas den garanterade undervisningstiden och erbjudas ett tionde skolår. Den arbetsplatsförlagda utbildningen inom gymnasiesärskolan skall uppgå till minst 22 veckor. Elever som är mottagna i särskolan och inte längre är skolpliktiga skall erbjudas gymnasiesärskola.

I obligatoriska särskolan och de så kallade samverkansklasserna skall elever med behov av svenska som andraspråk identifieras och anordnas för elever i behov av detta.

Särvux måste se över hur utbildningen organiseras både avseende kurserna och avseende vilken tidsomfattning som erbjuds de studerande i syfte att nå utbildningsmålen.

Datum	Ort
2006-12-13	Lund

Barbro Nässén

Peter Ekborg

Tommy Månsson

Helene Roslund